

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Artic. II. Quanta sit hæc obligatio?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

ARTICULUS II.

Quanta sit hac obligatio?

Resp. I. Est tanta, ut peccet mortaliter, quis-
quis habens hoc onus, Horas, vel notabilem ear-
um partem omittit. Ita communiter omnes con-
tra *Anglum, V. Hora & Richardum*, qui dicunt
non esse mortale, nisi quis habeat consuetudi-
nem omittendi: quam sententiam *Less* non audet
dicere probabilem, quod sit contra torrentem
Doctorem. Ratio, quia violat præceptum in re
gravi pertinente ad virtutem religionis. Ex dictis
resolvuntur hi Casus.

I. Non est mortale omittere unum psalmum,
lectionem, vel quid simile, ut habet communis
contra *Navar.* nec tertiam partem parvæ horæ,
contra *Azor. & Mald.* quia non censetur pars
notabilis. Talem autem dicit *Palau. l. 1. p. 5.* esse
in Matutino, quod est æquale uni parvæ Horæ,
Sanc. in sum. tom. 1. l. 1. c. 18. nu. 8. dicit tres lectio-
nes cum responsoriis, in feriali officio, esse ma-
teriam parvam. In parvis Horis, dicit *Fern. Fill.*
& Laym. dimidium, esse notabilem quantitatem,
v. Esob. l. c. cap. 13. num. 107. ubi docet, unam
parvam Horam; non esse partem notabilem, re-
spectu totius officii, quod per modum unius est
præceptum. Verum hoc merito rejicitur ab
aliis.

II. Est mortale, si omittas vel unam integram
ex Horis, (quarum sunt septem, Matutinum
cum

cum Laudibus, Prima, Tertia, Sexta, Nona, Vesperæ & Completoriū) vel dimidiam etiam ex brevioribus, ut (docet *Fernand. Regin. Fill. Suar. Laym.* contra *Bonac. & Less.*) vel ex Matutino 9. lectiones cum responsoriis, ut *Sanch. i. mor. cap. 18.* aut æquivalentem partem Horæ uni minimæ, ut *Suar. de rel. t. 2. l. 4. c. 25.* & *Gavantus* vel ut alii, unum Nocturnum. *vid. Bon. d. 1. q. 5. pag. 1. Dian. p. 2. t. 12. R. 26. & 41.*

III. Sive omissio Horarum (abstrahendo à multiplicatione actuum voluntatis) sit unum numero peccatum, ut vult *Bon.* sive sint plura formaliter, ut docet *Less.* sive unum multiplex, ut *Suar.* sive unum pluribus æquivalens, ut *Fill.* loquitur; probabile tamen est, in confessione explicandum, quot horæ sint omissæ: eo quod sit circumstantia tenens se ex parte obiecti, & constituens actum in ratione sua individuali, *Bon. l. c. n. 9. Less. Suar. Fill.*

Resp. II. Tanta est obligatio, ut inducat ei onus restitutionis fructuum, pro rata omissionis officii, qui titulo Beneficii ad Horas tenetur, si elapsis 6. mensibus post adeptam possessionem, (iis enim etsi graviter peccet omitendo, non tamen tenetur ad restitutionem) culpabiliter officium non recitaverit. Pater ex *Concil. Lateranensi* sub *Leone X.* Sed quia dubium fuit, utrum hoc Concilium esset receptum, *Pius V.* Bullam edidit, quæ est apud *Nuv. c. 25.* quæ hoc decretum confirmat, ac declarat sic, ut qui uno die totum officium omiserit, teneatur restituere omnes fructus illi diei respondentes, v. g. qui accipit annuè 365. flo-

renos, teneatur pro uno die restituere unum florenum; qui autem omiserit Matutinum tantum, mediam partem fructuum unius diei; qui reliquas Horas, etiam mediam partem; qui vero unam ex illis, sextam partem. Eaque restitutio facienda est, vel fabricæ, vel pauperibus, *Laym. Fill. Bon. d. 1. q. 5. p. 2. Ec. contra de la Cruz & Lopez apud Dianam. p. 2. tr. 12. R. 34.* qui dicunt, si Beneficiatus intra annum, per 8. vel 10. dies tantum omitat, non teneri ad restitutionem, eo quod sit servus liberalissimi domini, qui multo minus quam domini temporales, ad pauca attendat. Unde resolves.

I. Clerici maiorum ordinum, qui solo titulo ordinis, & quotquot alio titulo, quam Beneficii, ad Horas tenentur, non obligantur ad dictam restitutionem: quia nullos percipiunt fructus, propter onus recitandi officium, *Bon. l. c. p. 2. n. 3.*

II. Nec ii obligantur, qui ex naturali oblivione, justo impedimento, bona fide, invincibili ignorantia, aut aliter absque culpa omiserunt. Ratio, quia in conscientia non debetur poena, ubi non est culpa. *Less. Suar. Bon. num. 4.*

III. Valde probabile est, quod qui alia onera habent, quam precum, v. g. Pastores, Episcopi, &c. omitentes Horas, possint retinere maiorem partem fructuum istius diei, ratione dictorum onerum; sufficiatque dare tertiam partem, vel quartam fructuum; eo quod tantum obligentur ad restitutionem fructuum, respondentium oneri divini officii, *Navar. Fill. Bon. p. 2. t. 12. R. 8.* citans alios multos.

IV. Si

IV. Si talis Pastor habeat tenues redditus ad sustentationem, videtur ad nihil obligandus; cum ob alia onera illi debeat sustentatio, *Laym. l. 4. tr. 2. cap. 5.* Imo *Dian. p. 2. tr. 12. R. 9.* & *Mald. tr. 10. c. 2. dub. 3.* dicunt, eum, qui habet beneficium valde tenue, v. g. cujus redditus tertiam partem medioeris sustentationis non adæquent, non teneri, ob Horas aliquoties neglectas, ad restitutionem.

V. Restitutio hæc fieri potest, vel pauperibus amicis, vel aliis, vel ipsi etiam beneficiato, si pauper est. Item impendi potest in fabricam domus, vel meliorandos agros beneficii; quia hæc nomine fabricæ intelliguntur, apud *Suar. & Bonac.* Denique aliquando compensari potest, offerendo suffragia pro defunctis, aliisque precibus, ut *v. Bon. l. c. p. 4.* & sic etiam per alium, seu per officium aut preces ab alio ad tuam intentionem recitatas, & à te defunctis applicatas, satisfacere posse, docet *Quintan. t. 8. f. 6.* Nec continuo damnandus, qui ordinarie recitare solitus, semel v. g. vel bis in anno omisit, etsi nihil restituat, docet *Sotus, Med. Fill. c. 10. n. 315. 317.*

VI. Qui pecuniam, quam ob neglectas horas tenetur restituere, sive erogare in usus pios, impendit in alios, quam vel in pauperes, vel fabricam beneficii, non satisfacit (secundum jus commune, ubi Concilium Lateranense, vel Bulla Pii V. est recepta) obligationi suæ, nisi aliud ferat consuetudo, vel statutum alicubi receptum: quia diserte præcipitur restitui pauperibus, vel fabricæ beneficii, *v. Bon. q. 2. p. 2. & 4.*

